

'We staan te trappelen om te spelen voor publiek'



De Standaard/DS2 - 24 Feb. 2021
Pagina 2

De theaters zijn alweer bijna vier maanden gesloten, maar achter de schermen werken de artiesten naarstig verder aan nieuwe voorstellingen. Bij de heropening wacht ons een explosie aan creativiteit, maar ook een bottleneck.

Voor theaterliefhebbers geldt er nog steeds een bezoekverbod, maar anders dan bij de eerste lockdown kunnen repetities en residenties deze keer wél doorgaan. Met strikte protocollen en in 'productiebubbels' werken theatermakers en choreografen verder, in de hoop hun voorstelling op een dag te kunnen tonen aan een publiek.

Zo ook het gezelschap FC Bergman, dat met The sheep song een nieuwe baby baarde. 'Bij de start van de repetities wisten we al dat we niet in première zouden kunnen gaan voor toeschouwers', zegt Stef Aerts. 'Maar we hebben de deadline strak gerespecteerd, omdat veel medewerkers een dag later alweer druk waren met andere projecten. Het was dus de grote uitdaging om de thrill, de energie in aanloop naar de première, er kunstmatig in te houden.' Dat is volgens Aerts wonderwel gelukt. 'Het was een bittere pil om het stuk te moeten spelen voor een lege zaal, maar ik prijs me gelukkig dat we deze productie zonder grote struikelblokken hebben kunnen maken. Dat we altijd mondkmaskers droegen, ook de acteurs, was niet erg aangenaam. Maar het zou pas echt een ramp zijn geweest als we niet hadden mogen repeteren of als er iemand corona zou hebben opgelopen.'

Cultuurhuizen mogen er aan de buitenkant dan leeg en verlaten uitzien, achter de schermen is de bedrijvigheid groot. 'Tot nu lukt het zeer goed om de repetities veilig te organiseren', zegt Karlien Meganck, adjunct-artistiek directeur van De Singel. 'We volgen alle basisregels en voorzien aparte bubbels voor gezelschappen en medewerkers. Bovendien werken we met mobiele testteams die geregeld sneltesten afnemen van iedereen in huis. Daardoor kunnen we af en toe internationale kunstenaars ontvangen, zoals de Oostenrijkse choreografe Florentina Holzinger.'

Overproductie

FC Bergman is alleszins klaar om zijn nieuwe voorstelling uit de ijskast te halen wanneer het kan. 'We staan te trappelen om te spelen voor publiek', aldus Aerts. 'Maar de agenda's zijn een heikele kwestie. Jonas Vermeulen, onze hoofdrolspeler, is echt onmisbaar en moet dus beschikbaar zijn. We hebben data vrijgehouden waarop we paraat moeten staan (de première is nu voorzien op 9 mei, red.), maar zonder de zekerheid of we dan écht zullen kunnen spelen. Een bizarre situatie.'

Een ding is zeker: áls de schouwburgen en theaterzalen weer mogen openen, komt er een lawine aan nieuwe creaties op ons af. Dat zet de kalender onder druk, want al die voorstellingen moeten ergens een plekje krijgen. 'Er is een enorme overproductie', denkt - boekingsagent Huub Colla. 'De cultuurcentra kunnen niet alles opvangen, al vind ik dat ze erg goed hun best doen om zo veel mogelijk te programmeren.' Maar als ook het einde van dit seizoen, tussen april en juni, in het water valt, stelt zich pas echt een probleem. 'Want het volgende seizoen is bijna overal al volledig volgeboekt, dus die producties moeten dan helemaal achteraan in de rij aanschuiven.'

Liv Laveyne, programmator in cultuurcentrum De Grote Post in Oostende, vindt het jammer dat de overheid niet creatiever heeft geanticipeerd op de te verwachten bottleneck. 'Het was tijdens de eerste lockdown al duidelijk dat er te weinig plek zou zijn om het hele aanbod te hernemen. Toch werden de bestaande subsidiekanalen niet in vraag gesteld. Waarom hebben we de coronacrisis niet aangegrepen als een onderzoek- en experimenteerfase voor kunstenaars, zonder de verplichting om iets te creëren? Nu blijft iedereen eieren leggen, terwijl er niet genoeg plaats is in de mand.'

Theater in eigen sofa

Choreograaf Jan Martens wil niet wachten tot zijn nieuwe groepscreatie Any attempt will end in crushed bodies and shattered bones, waarvan de première had moeten plaatsvinden in april 2020, eindelijk kan doorgaan voor een live publiek. De voorbije weken werkte hij in De Singel aan een filmversie, die Lukas Dhont (Girl) regisseert. De dansvoorstelling zal binnenkort voor het eerst te zien zijn op tv-zender Podium 19, waarvan De Singel een van de initiatiefnemers is. Wie had ooit gedacht dat we ons voor een theaterpremière knus zouden moeten nestelen in onze eigen sofa?

Jeugdtheatergezelschap Studio Orka gooit het over een andere boeg. Eind deze maand lanceert het Radi'O Zoutloos, een luisterspel gebaseerd op de Orka-klassieker Zoutloos. Die voorstelling speelt normaal op locatie in een rusthuis. En ook al hebben de meeste bewoners daar intussen het vaccin gekregen, dat klinkt niet meteen als het slimste idee in coronatijden. Met het hoorspel, dat 's namiddags te beluisteren zal zijn via de lokale radio, kunnen Oostendse woonzorgcentrabewoners de avonturen van acteurs Dominique Van Malder en Tania Van der Sanden alsnog meevolgen.

Audiotheater

Ook het Antwerpse Zuidpool zoekt zijn heil in audiotheater. Nadat het vorig jaar zowat de volledige tournee van De aanzegster en een nieuwe grote productie over Ibsen had moeten annuleren door corona, besloot het ook om de voor dit voorjaar geplande voorstelling Alkestis niet te maken, bij gebrek aan perspectief. 'Psychologisch is het moeilijk om aan iets te beginnen waarvan je niet weet of het ooit zal kunnen landen,' zegt kernlid Koen Van Kaam. 'Dan zoek ik liever andere manieren om tot bij het publiek te komen.'

Dat werd dus Kates tapes away, een intiem luisterspel gebaseerd op de cultroman Wittgensteins mistress van David Markson. In het vier uur durende audioverhaal volg je Kate, de laatste mens op aarde. Het stuk speelt zich af tussen 1975 en 1985 en die sfeer wil Zuidpool zo goed mogelijk tot leven wekken. Van Kaam: 'Het publiek kan vanaf midden april in Zuidpool en een reeks cultuurcentra

een walkman met cassettes ophalen en luisteren naar de laatste herinneringen van Kate, ingesproken door Sofie Decler. Later komt er ook een virtualrealityversie.' En zo zoeken theatermakers steeds nieuwe wegen om hun ei te kunnen leggen; volle mand of niet.

Charlotte De Somviele en Filip Tielens

Copyright © 2021 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden